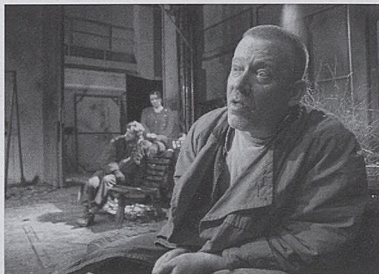

Projekt powstał w związku z jubileuszem 40 lecia pracy artystycznej, 20 lecia pracy twórczej w Austrii połączonych z 60 urodzinami polskiego reżysera, scenarzysty i pisarza - Piotra Szalszy. Z okazji tego jubileuszu Piotr Szalsza wyreżyserował spektakl w międzynarodowej obsadzie w dwóch wersjach językowych – polskiej i niemieckiej.

Takie sztuki zdarzają się niezmiernie rzadko i nigdy nie leżakują w szufladach. Teatry rozchwytyują je. Antygona w Nowym Jorku grana jest w ponad 20 krajach świata. I myślę, że ta lista jeszcze się poszerzy, bo marzeniem każdej sceny jest mieć w repertuarze świetnie napisany, małoobsadowy, współczesny dramat. Po premierze w Nowym Jorku pewien znany krytyk napisał, że bezdomność - główny temat sztuki - to nie brak dachu nad głową, ale stan duszy. W tym tkwi sedno uniwersalności tematu. Ale myślę też, że tajemnicą sukcesu Antygony jest otarcie się autora o autentyzm przeżyć. Janusz Głowacki, polski emigrant, doświadczył w Ameryce, w której wszystko dzieje się szybko i znieca, lęk niepewności, z bliska przypatrywał się meandrom losu, który w jednej chwili wynosi ludzi lub ich powala. Otwarcie pisze o tym w swojej głośnej biografii *Z głowy*. Pracując nad *Antygoną* w Nowym Jorku, miesiącami przebywał z bezdomnymi w Central Parku, słuchał ich, obserwował, starał się zrozumieć. Może dlatego opowieść o zwiariowanej Portorykance, która - niczym antyczna Antygona - postanawia pogrzebać zmarłego ukochanego, jest tak przejmująco prawdziwa. Napisana z tragifarsowym zacięciem prowokuje na widowni śmiech przez łzy. Surowa w wystrój

Scena Stolarnia - na zapleczu Teatru Ludowego - idealnie współtworzy klimat przedstawienia. Udało się ono Piotrowi Szalszy, który w czasie premiery obchodził 40-lecie pracy artystycznej. Przywoity, nieźle zagrany spektakl, z jedną rolą, która robi duże wrażenie. Chodzi o Saszę - rosyjskiego emigranta. Andrzej Franczyk odkrywa Saszę powoli: pauza, milczenie, nieznacznym ruch opuszczonej głowy, łagodny wzrok. Kim jest ten nieporadny biedak budzący odruch wzruszenia? Jaką tajemnicę kryje przewiązany sznurkami karton z jego domniemanym dobytkiem? Bardzo ładna, delikatnie wyczelowana rola.

Miesiąc w Krakowie

Janusz Głowacki

Urodzony w 1938 roku w Poznaniu prozaik, dramaturg, scenarzysta. Absolwent polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Zadebiutował w roku 1960. Od 1983 mieszka w Nowym Jorku. Napisał: *My sweet Raskolnikow*, *Raport Pilata*, *Skrzek*, *Coraz trudniej kochać*, *Moc truchleje*, a popularność przyniosły mu zbiory opowiadań *Wirówka nonsensu* (1968) i *Nowy taniec la-ba-da* (1970). Felietonista *Kultury* oraz *New York Times'a*. Jego najświeższe scenariusze powstały do filmów *Rejs* (współ z reżyserem Markiem Piwowoskim), *Polowanie na muchy* Andrzeja Wajdy oraz *Trzeba zabić tę miłość* Janusza Morgensterna. Światową sławę zyskał jako dramaturg. Spośród kilku sztuk [*Cudzołóstwo ukarane* (1972), *Obciach* (1976), *Mecz* (1977)] największe uznanie zyskały dwie: *Kapciuch* (1979), którego angielska premiera odbyła się w londyńskim Royal Court Theater w grudniu 1981r. i *Antygona w Nowym Jorku* (1992), którą Jan Kott uznał za jedną z trzech najlepszych

polskich powojennych sztuk. Sztuka ta dostała także nagrodę La Baladin dla najlepszej sztuki wystawionej w Paryżu w 1997 roku i znalazła się na opublikowanej przez *Time Magazine* liście dziesięciu najlepszych sztuk wystawionych w USA w roku 1993. Wystawiano ją na całym świecie od Tajpej po Las Vegas. Głowacki był wielokrotnie nagradzany za twórczość dramaturgiczną, otrzymał m.in.: Nagrodę Goggenheima, National Endowment for the Arts, American Theatre Critics Association, Hollywood Drama-Logue Critics Award, Joseph

Kesslering Award, Drama League of New York Playwriting Award, Nagrodą Fundacji Alfreda Jurzykowskiego. W 1999 jego scenariusz Hairdo nagrodzono Tony Cox Award na Festiwalu Filmowym w Nantucket w Stanach Zjednoczonych.

Piotr Szalsza

Urodzony 26 maja 1944 w Bytomiu artysta o wszechstronnych zainteresowaniach i osobowości twórczej: reżyser, scenarzysta, pisarz, publicysta, kompozytor, organizator projektów muzycznych, teatralnych i naukowych. Z wykształcenia muzyk i muzykolog, absolwent Akademii Muzycznej w Katowicach (1962-1967). Prowadził wieloletnią działalność dziennikarską i muzycologiczną w prasie, radio, telewizji oraz w wydawnictwach specjalistycznych (*Ruch Muzyczny*, *Poglądy*). Od 1983 mieszka na stałe w Wiedniu. W latach 1972-1996 był redaktorem i producentem kilkuset widowisk TV, programów muzycznych, filmów dokumentalnych i reportaży. Pracował w teatrach dramatycznych i operowych w Warszawie, Gdańsku, Gdyni, Kielcu, Katowicach, Wiedniu i Moskwie. Niektóre pozycje teatralne i operowe: E. Bryll *Czarodziej Oz* (1980), S. Poliakoff *City Sugar* (1981), M. Rüdenauer *Ein Liederspiel* (1984), G. Paisiello *Cyrylik Sewiński* (1985), G. Fromme *Dwie Korony* (1986), Umberto Giordano *Fedora* (1994), F. Raimund *Chłop milionerem* (1996), S. Prokofiew *Miłość do trzech pomarańczy* (1997), T. Bernhard *Plac Bohaterów* (1997), G. Szyszkowicz *Ulubiony śpiewak Führera* (2000), M. Ronzoni *Siostry Parry* (2002), K. Szymanowski *Die Räuberin* (2002), *Z Galicji do Nowego Jorku* (2003). Napisał książki: *Karol Szymanowski w Pradze* (1982), *Bronisław Huberman - czyli pasje i namiętności zapomnianego geniusza* (2001). Jest autorem kilkudziesięciu haseł *Wielkiej Encyklopedii Muzycznej Austrii*. Skomponował muzykę do licznych spektakli teatralnych i telewizyjnych (m.in.: *Kartoteka*, *Szwejk*, *Paryżanin*, *Pokojówki*, *Pan Jowiński*, *Czarownice z Salem*, *Król*, *Hedda Gabbler*, *Kapputt*, *Niemcy*, *Ulubiony śpiewak Führera*). Wielokrotnie nagradzany: Zasłużony Działacz Kultury, Dyplom Ministra Kultury i Sztuki, Zasłużony Dla Kultury Polskiej, Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

ANTYAGONA

Janusz Głowacki W NOWYM JORKU

Reżyseria i opracowanie muzyczne: **Piotr Szalsza**
 Scenografia: **Elżbieta Krywsza**
 Asystent reżysera: **Katarzyna Kolanowska**

Anita: **Beata Schimscheiner**
 Sasza: **Andrzej Franczyk**
 Pchotka: **Jacek Wojciechowski**
 Policjant: **Jerzy Fedorowicz / Janusz Łomnicki**

Die Theateraufführung in deutscher Sprachversion in Kielce, Tarnów und Rzeszów konnte dank der finanziellen Unterstützung des Deutschen Generalkonsulats in Krakau realisiert werden.

Das Projekt ist anlässlich des 40. Jubiläums der künstlerischen Tätigkeit des polnischen Regisseurs, Drehbuchautors und Schriftstellers – Piotr Szalsza, des 20. Jubiläums seiner künstlerischen Tätigkeit in Österreich sowie seines 60. Geburtstages entstanden. Diese Anlässe haben zur Entstehung des Theaterstücks mit internationaler Besetzung in zwei Sprachversionen – der polnischen und der deutschen beigetragen.

Janusz Głowacki

Geb. 1938 in Poznań, lebt heute in New York. Als Feuilletonist, Prosaist, Dramatiker und Drehbuchautor (u.a. für den polnischen Oscar-Preisträger Andrzej Wajda) einer der bedeutendsten Vertreter der modernen polnischen Literatur.

Seine Bücher, u.a. *Bestrafte Ehebruch* und *Ich kann nicht klagen*, wurden in über 20 Sprachen übersetzt. Die größten internationalen Erfolge brachten Głowacki vor allem seine Theaterstücke, die nicht nur in Warschau, sondern auch in Bonn, Prag, Moskau, London, New York, Toronto, Los Angeles, Sydney und Buenos Aires gespielt wurden. Eines seiner Dramen, *Antigone in New York*, wurde z. B. 1993 von der renommierten Zeitschrift *Times* in die Top-ten Liste der weltweit besten Theaterstücke des Jahres aufgenommen.

Głowacki wurde mit zahlreichen Preisen ausgezeichnet, unter anderem mit dem American Theater Critics Association Award, Hollywood Drama

Logue Critic's Award, Drama League of New York Playwriting Award, National Endowment for the Arts, Guggenheim-Preis, Premio Moliere, Le Baladin und dem Preis der Jurzykowski-Stiftung. Er schrieb mehrere Artikel und Essays für die *New York Times* und war als Gastvortragender an der Columbia University und dem Bennington College, sowie als Dramaturg im New York Public Theater und im Atlantic Center for the Arts (Florida) tätig.

In seinen Werken setzt sich Głowacki mit den Gegebenheiten der Gegenwart auseinander, in denen er oft Parallelen zu universellen Mythen der europäischen Kultur findet, und betrachtet diese im Spiegel von Groteske und Sarkasmus.

Piotr Szalsza

Geb. 1944 in Bytom; 1967 Hochschulabschluss an der Musikakademie in Kattowitz; 1966-1981 Redaktionsleiter - TVP Kattowitz und Danzig; Regisseur von über 40 Dokumentar- und Musikfilmen und zahlreichen Musikprojekten; Autor von über 200 TV- Drehbücher.

Seit 1980 inszeniert er an verschiedenen Theater- und Opernhäusern, ebenso an klassischen Theaterbühnen (Österreich, Polen, Russland, Israel). Seit 1963 arbeitet er bei vielen Musik-Publikationen mit;

übersetzt Theaterstücke. Er ist außerdem Autor von Büchern *Karol Szymanowski in Prag* (1983) und: *Bronislaw Huberman* (2001). Seit 1983 lebt er in Wien, wo er als Journalist, Musikhistoriker, Autor und Regisseur für den ORF, 3 SAT, NHK, ZDF, ARTE, RTR, TVP tätig ist.

AUSWAHL VON FILMEN, FERNSEH- UND THEATERINSZENIERUNGEN: *Mandragora*, *Wizzard Oz*, *City Sugar*, *Chopin in Wien*, *Strauss a la carte*, *Friedemann Puntigam oder die Kunst des Vergessens*, *Alltag im Warschauer Ghetto*, *Johann Strauß in Petersburg*, *Heldenplatz*, *Chopins Herz*, *Der Barbier von Sevilla*, *Fedora*, *Der Bauer als Millionär*, *Lieblingssänger des Führers*, *Die polnischen Habsburger*, *The Parry Sisters*, *Antigone in New York*.

projekt graf. www.mediasign.com.pl

© ZALESKY'S

in deutscher Sprache

ANTIGONE

Janusz Głowacki IN NEW YORK

Übersetzung: **Alissa Walser**
Inszenierung und musikalische
Bearbeitung: **Piotr Szalsza**
Bühnenbild: **Elżbieta Krywska**
Regieassistenz: **Katarzyna Kolanowska**
Sprachkonsultant: **Dietmar Gass**
mit
Anita: **Marta Klubowicz**
Schascha: **Piotr Kuba Kubowicz**
Floh: **Gabriel Abratowicz**
Polizist: **Jerzy Fedorowicz/Tadeusz Łonnicki**